

Stockholm 2025-09-02

Finansdepartementet
Skatte och tullavdelningen, Enheten
för mervärdesskatt och punktskatter

Byggföretagens yttrande avseende SOU 2025:30 Enklare mervärdesskatteregler vid försäljning av begagnade varor och donation av livsmedel

Byggföretagen är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar cirka 4 000 bygg-, anläggnings- och specialföretag. Byggföretagen har tagit del av rubricerad remiss och vill framföra nedanstående synpunkter.

Övergripande synpunkter

Bygg- och anläggningssektorn arbetar för att nå målet om nettonollutsläpp av växthusgaser till 2045. I detta arbete är skatteregler som stärker incitamenten för cirkulära flöden, minskat avfall och mer innovation avgörande. Material och produkter i EU nyttjas i dag på ett ineffektivt sätt, och de miljömässiga kostnaderna för en linjär ekonomi beaktas sällan. För att minska beroendet av importerade råvaror, stärka konkurrenskraften och minska miljöpåverkan krävs ett skifte mot en välfungerande cirkulär ekonomi. EU-kommissionen arbetar för närvarande med en rättsakt om den cirkulära ekonomin för att adressera dessa frågor. Det är tydligt att det behöver göras betydligt mer på området för att stärka incitamenten för cirkulära flöden.

Byggföretagen välkomnar utredningens förslag om förenklingar av regelverket kring uttagsbeskattning och vinstmarginalbeskattning. Samtidigt konstateras att utredningen valt att tolka sitt uppdrag som mycket begränsat. Även om EU:s mervärdesskattedirektiv medger begränsade möjligheter till skattebefrielse vid gåvor och uttag hade utredningen i större omfattning kunnat undersöka hur EU:s regelverk skulle kunna utvecklas för att främja en mer hållbar användning av produkter och material.

Byggföretagen

Post Box 5054 102 42 Stockholm **Besök** Näringslivets Hus, Storgatan 19 **Telefon** 08-698 58 00, byggforetagen.se

Fakturor www.byggforetagen.se/faktureringsadress

Donationer och skattekonsekvenser

Nuvarande mervärdesskatteregler innebär att överblivet material kan slängas utan skattekonsekvenser, medan donationer för återbruk eller utbildningsändamål riskerar att beskattas. Detta är en direkt följd av ett föråldrat mervärdesskattedirektiv som inte är anpassat till dagens hållbarhetsmål.

Att utredningens förslag till lättnader endast omfattar livsmedel är otillräckligt. Praxis hanterar redan i viss mån sådana överlåtelser, och utredningen borde ha varit mer framåtblickande genom att lyfta de problem som finns inom andra sektorer, exempelvis bygg- och fastighetssektorn. Det hade tydliggjort behovet av att modernisera mervärdesskattereglerna för att främja cirkularitet och en mer effektiv materialförsörjning.

Byggsektorns särskilda förutsättningar

Bygg- och anläggningssektorn är en materialintensiv sektor som sammantaget ger upphov till cirka 40% av Sveriges avfall. Inom sektorn finns ett växande intresse för återbruk av bland annat rivningsmaterial, byggnadsdelar och överskottsmaterial från nyproduktion. Utredningens kartläggning visar också att bygg- och anläggningsföretag är bland de mest aktiva när det gäller donationer av material.

Dagens mervärdesskatteregler utgör dock ett tydligt hinder för byggtreprenörer som önskar lämna material till återbruk. Reglerna är komplexa, otydliga och medför betydande administrativa kostnader. Mindre företag drabbas extra hårt då de ofta saknar resurser att hantera regelverket. Många byggtreprenörer avstår även från återbruksinitiativ, såsom donationer, på grund av mervärdesskatteregler och annan administration.

Behovet av reformer

Mervärdesskattereglerna är en viktig faktor för att möjliggöra ett storskaligt och fungerande återbruk. Flera europeiska länder har redan infört undantag från uttagsbeskattning för donationer av väsentliga icke-livsmedel, ofta med särskilda villkor för att undvika konkurrenssnedvridning. Sverige bör hämta inspiration från dessa lösningar, men det krävs mer än begränsade nationella åtgärder.

VAT Expert Group har i rapporten "*VAT after VIDA*" lyft behovet av att reformera EU:s mervärdesskatteregler, särskilt vad gäller återbruk, donationer och nya affärsmodeller. Dagens regelverk är otillräckligt för att möta kraven från en cirkulär ekonomi. Det behövs moderna, ändamålsenliga och förutsägbara skatteregler som stärker incitamenten för cirkulära flöden och innovation.

EU-kommissionen har aviserat planer på att under 2026 lägga fram en rättsakt om den cirkulära ekonomin ("the circular economy act"), något som Byggföretagen välkomnar. Byggföretagen uppmanar den svenska regeringen att ta en aktiv del i detta arbete, och driva förändringar som främjar återbruk. Det framstår som orimligt att mervärdesskattereglerna fortsatt medför att det är enklare och billigare att kassera varor och material än att donera dem till aktörer som kan använda dem.

Frågor med anledning av detta remissvar kan ställas till Sofie Wilhelmsson Agrén, skattejurist, sofie.wilhelmsson@byggforetagen.se alternativt 070-344 58 63.

BYGGFÖRETAGEN

Catharina Elmsäter-Svärd
Verkställande direktör